

Ünnepek

Lekció: ApCsel. 2.1-21

Textus: Róm. 10.4-13

2011. jún. 12.

Gazdagrét

A hitvallás szépsége

Vajon mi zajlik itt, most, amikor 22 felnőtt és fiatal hamarosan feláll, hogy vallást tegyen a hitéről és nyilvánosan elkötelezze magát az Úr Jézus Krisztus követése és a Református Egyház mellett? Vajon tudják-e, hogy mit tesznek? Visszamenve a pünkösdi történethez: nem részegek-e ezek? Józanok-e? Félrevezettek – teszik fel sokan a kérdést most közöttünk – vagy éppen olyanok, akik magukhoz és magukra találtak? Vajon egy múltbeli hagyomány él tovább fekete-fehérben most is, vagy pedig esetleg valami egészen új kezdődik? Leszáll a Szentlélek és minden megváltozik, mint egykor, vagy pedig egy külső ceremónia zajlik és lényegében semmi nem változik? Mit vallanak azok, akik hitvallást tesznek? És miért teszik? Mit vállalnak ezzel? Magukat vállalják, valamit, amire rátaláltak, mert bennük született meg valami új, vagy csak valami külső dolgot vallanak meg valamiért?

Ezeket a kérdéseket folytathatnánk és sorolhatnánk, mert sokan gyűltünk össze a gyülekezetből és a vendégek közül és sokan sokfélét gondolunk mindarról, hogy mi is zajlik egy ilyen órában.

Mégis a felolvasott bibliai szakasz alapján a hit megvallásáról szeretnék beszélni, a hitvallásnak a szépségéről, sőt, a gyönyörűségéről. Ami talán egy kicsit segít nekünk jobban közeledni ahhoz, hogy mi is történik itt. Először a hitvallásnak a tartalmáról és arról, hogy ez a legnagyobb biztonság, amit kapunk, másodsor a hit megvallásának a következményéről, hogy egy közösség, egy nyitott közösség születik, harmadszor pedig ennek a lehetőségéről, amikor a külső és a belső egy csodálatos egységbe kerül.

I. A hit megvallásának tartalma

Pál apostol a most felolvasott szakaszban a római gyülekezetnek így ír „*Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz*”. Ebben benne van mindaz, ami az első keresztyének, Jézus követői számára a legfontosabb volt. A hitvallásnak a tartalma ennyi: Jézus Krisztus Úr. Ezt mondja Pál „*ha Úrnak vallod Jézust... üdvözülsz*”. Ebben a tömör kifejezésben nagyon sok minden benne van. Benne van az, ami mindent megváltoztat annak az életében, aki ezt valóban hiszi, hogy a názáreti Jézus Úr. Miért? Mit jelent ez a kifejezés?

Pál apostol a római gyülekezetnek írja ezt a levelet. A Római Birodalom fővárosában vagyunk, ahol megszületik egy Jézust követő közösség, amelynek

tagjai két nagy társadalmi csoportból vannak. Az egyik a zsidók, az ott élő zsidó közösségnek a tagjai, akik Jézus követői lettek, a másik csoport pedig a nem zsidók, a pogányok, a rómaiak. Amikor a zsidó háttérből valóknak azt mondja Pál, hogy a názáreti Jézus az Úr, ez azt jelenti, hogy a názáreti Jézus, ez az ember, aki itt járt közöttünk, nem más, mint a mindenható Isten. Mert az Úr a mindenható, az Isten. Minden tóra felolvasásnál, minden imádságukban ezt vallották meg, hogy az Úr a mindenható. És amikor Pál azt mondja, hogy Jézus az Úr, akkor azt mondja, hogy a mindenható ebben az emberben, a názáreti Jézusban meglátogatott minket.

A római háttérből valóknak is nagyon sokat jelent, és mindenkinek, aki abban a birodalomban él, hogy Jézus Úr. Számukra, a római háttérből nézve ez egy provokatív, felforgató és politikai dimenzióktól nem mentes kijelentés. Mert Pál apostol és a keresztények által hirdetett evangélium, örömhír az ennyi volt, hogy Jézus Úr. Azonban sem az a szó, hogy evangélium, örömhír, sem az, hogy Úr nem volt vallásos kifejezés abban a világban. Sőt, nagyon is világi volt. Mert Pál apostollal itt egy olyan világban találjuk magunkat, ahol az evangélium szó – a jóhír, örömhír – akkor hangzott fel, amikor egy új uralkodó született, vagy amikor egy új császár a trónra lépett. Ez volt a jóhír, ez volt az evangélium. Ha abban a korban valaki azt a szót hallotta, hogy evangélium, akkor arra gondolt, hogy megszületett vagy trónra lépett egy új uralkodó és semmilyen keresztény dolog nem jutott eszébe. Nem is ismerte őket senki. Az uralkodó pedig, a császár ebben a nyelvezetben szintén úr volt. Küriosz: úr. Akit nemcsak politikai, hanem vallási tisztelet is körülvevett. Az egész római birodalom egységét ez a hitvallás garantálta: a császár az úr. A cézár az úr. Mert ő hoz igazságot, ő hoz békességet. Ő hoz a birodalomban jólétet. Akit istenként is tiszteltek. És ahogy erősödik a császár kultusz, ez egyre hatalmasabb. Ő élet és halál ura. Tudjuk jól, a hüvelykujjával mutat és élet van, vagy halál. Ő az úr. És ha valaki abban a világban kész volt arra, hogy kimondja, hogy a császár az úr és áldozott a császárnak, onnantól már bármi mást hihetett, az belefért. Hiszen egyben van a birodalom.

Ebben a világban megjelenik Pál apostol, megjelennek Jézus első követői és azt mondják, hogy az evangélium az, hogy a názáreti Jézus az Úr. Egyszerre nyilvánvalóan nem lehet két úr. Egyszerre nem lehet két evangélium és két örömhír. De Pál nem egy vallásos tanító volt pusztán, amikor ezt hirdette, hogy Jézus az Úr, hanem politikai felforgató. Azt hirdette és a keresztények azt vallották meg, hogy csak egy Úr van és csak egy Isten van. És hogyha a názáreti Jézus az Úr, az Isten, akkor a császár, aki a leghatalmasabb, az nem lehet úr és nem lehet isten. Akkor a császár csak paródiája az igazi uralomnak, az igazi hatalomnak, annak, aki a legfőbb Úr. Ez annyira így volt, hogy amikor az első keresztényeket szembeállították azzal, hogy csak annyit kell mondaniuk, hogy a császár úr és szabadon élhetnek és még a vallásukat is gyakorolhatják, nem mondták azt, hogy a császár úr, mert ők azt mondták, hogy Jézus az Úr. És ha ennek az volt az ára, hogy az oroszlánok elé vetették őket a cirkuszban, akkor mentek az oroszlánok elé.

Látjuk tehát, hogy végső jelentőségű kérdés minden ember számára, hogy ki az úr. Ezt mi így fogalmazzuk meg: mi tartja kézben az életünket? Ki, vagy mi segít meg a nehézségben? Ki, vagy mi nyújt reménységet a jövőre nézve? Mi magunk?

Könnyű belátni, hogy nem kontrolláljuk az eseményeket. A véletlen? A személytelen sors? Valami kozmikus erő? A politika? A világtörténelmet formáló erők? A pénz? A gazdasági törvényszerűség? Amiről úgy érezzük, hogy a legjobban meghatározza az életünket? Ez a végső úr? Az aktuális szuperhatalom? Vagy pusztán a nyers erő?

Mindannyian úgy élünk ebben a világban, bár nem így fogalmazzuk, hogy valami úr felettünk. Aki meghatározza azt, hogy hova jutunk, mit teszünk, hova fordulunk, ha baj van, hogyan élünk. A hitvallás gyönyörűsége a tartalmában rejlik. Mert ha valaki abban a világban vagy ebben a világban azt tudja mondani, hogy Jézus Úr, és ezt hiszi és ez valóság a számára, akkor a leghatalmasabbat – a mi hitünk szerint a leghatalmasabbat – tudja a saját élete felett. És a leghatalmasabbnak, az egyedül igaz és élő Istennek a kezében tudja az életét. És a leghatalmasabbhoz tud közvetlen módon fordulni, amikor szabadulásra van szüksége. És hálát adni, amikor Ő elhalmozza az életét minden jóval. És ezért Pál azt mondja a római keresztényeknek, akik bármikor a cirkuszban végezhetik, hogy *„Aki hisz őbenne, nem szégyenül meg.”* Ezért mondtam, hogy ez a végső biztonság. Hogy aki hisz ebben a Jézus Krisztusban, aki halott volt és feltámadt és Úr lett, az nem szégyenülhet meg. Mert Ő az, aki soha nem hagyja el, aki soha nem csapja be, soha nem fordul el tőle. Aki halott volt és aki feltámadt. Mindent a kezében tart. És az Ő uralma beteljesedik. Ezért gyönyörűséges, ha valaki tudja, és a szívében el tudja mondani, mint ti itt és most, hogy a názáreti Jézus az Úr.

II. A hit megvallásának következménye

A hitnek a megvallása egy nagyon fontos következménnyel jár, amit átélünk és megélünk ma is és minden alkalommal, amikor találkozunk mint gyülekezet, hogy egy közösséget teremt, egy nyitott közösséget teremt. Mert a hit megvallása összeköt mindazokkal, akik ugyanazt a hitet vallják meg. Ezért a hitvallás mindig bevon egy közösségbe, mindig betagol egy meglévő közösségbe. Hogy ennek mi a jelentősége? Nézzétek, mit mond Pál! Azt írja ennek a gyülekezetnek, hogy *„Nincs különbség zsidó és görög között, mert mindeniknek ugyanaz az Ura, és ő bőkezű mindenkihez, aki segítségül hívja”*. Abban a világban ez egy radikális kijelentés, amely midkét csoportot, a zsidót is és a görögöt, a pogányt is felháborítja. Mert a zsidóknak azt mondani, hogy nincs különbség köztetek, meg a pogányok között! Az Isten választott népének azt mondani, hogy nincs különbség köztetek, akik Istennel jártatok, akik Isten szövetségét és törvényét kaptátok, akik azt gondoljátok, hogy előjogotok van, mert évezredek óta Istenhez tartoztok, a szövetséghez tartoztok, hogy ti ugyanolyanok vagytok, mint a pogányok, akik csak most térnek be ebbe a történetbe, azt mondani, hogy ti egy asztalnál ültök velük, az egy zsidó ember számára felháborító. Ilyen nincs.

De a másik oldalról a klasszikus műveltségű pogánynak, a görögnek szintén felháborító, mert ők meg lenézik és megvetik ezt a furcsa szerzetet, a zsidóságot, akik ott élnek a Római Birodalom különböző városaiban kis enklávékban, ott

kereskednek, különleges vallási tradíciójuk van, megtartják a szombatot, különleges módon imádkoznak és mások, mint a többiek. És a klasszikus műveltségű görög vagy pogány lenézi ezeket. Ugyanolyan vagyok, mint ő? Hát ne már! És Pál azt mondja, az evangélium, a jó hír, a hitvallás egy olyan közösséget teremt, ahol a pogány és a görög között Isten előtt nincs különbség. Egyek. Mert ez a közösség abból áll, hogy megbékélnek egymással, hogy leomlanak azok a hatalmas falak, amik közöttük vannak és kiárad közöttük a szeretet. A hitvallás egy olyan közösséget teremt, formál, hoz létre, amely mindig nyitott marad és mindig befogadó marad. És most azt ünnepeljük, hogy befogadunk benneteket. Nincs különbség, kedves testvérek azok között, akiknek az apja, nagyapja, dédapja református presbiter vagy lelkipásztor volt, és akik 30 éve a gyülekezet tagjai, és azok között, akik ma, vagy az elmúlt 1-2 évben ismerték meg Jézust és ma befogadtatnak. Ebben az értelemben nincs köztük különbség.

Miért? Mért lesz mindig befogadó az a gyülekezet, amely az evangéliumból, az örömhírből él? Azért, mert mindannyian abból élünk, hogy engem Isten Jézus Krisztusért befogadott. Hogy kerülnek én Isten közelségébe? Hogyan juthatnék ide? Gondoljátok végig, ha engem elfogadott Isten minden nyomorúságom, bűnöm, kudarcom, hűtlenségem ellenére Jézus Krisztusért, és mindannyian ezt valljuk, akkor hogyan ne fogadna el és ne fogadna be bárki mást? Aki egy cseppet sem rosszabb, mint én? Amíg a keresztyén gyülekezet az evangéliumból él és a középpontjában az a Jézus Krisztus van, aki meghalt, akit megfeszítettek azért, hogy mindenkit befogadhasson és elfogadhasson, amíg egy közösséget ez a hitvallás teremt, az a közösség nyitott lesz és befogadó. Ezt ünnepeljük ma, hogy befogadunk benneteket. Ezt éltétek át, hogy befogadtátok egymást. Azt ünnepeljük, hogy mindig van út kívülről befelé az Isten népébe. Ez a hitvallás közösséget teremt ma a világ minden keresztyénével, de közösséget teremt számotokra a Magyarországi Református Egyházzal és a Gazdagréti Gyülekezettel is. Vannak közöttetek négyen olyanok, akik más felekezetről jöttek. Akik már más felekezetben Krisztus követői voltak és az életük története úgy alakult, vagy esetleg megszűnt a gyülekezet, hogy aztán itt találtak otthonra. Az is az evangéliumhoz tartozik, hogy befogadjuk őket. Nem elcsábítjuk őket, nem hívunk el senkit más gyülekezetből, de aki megérkezik, aki otthonra talál azt Krisztusért befogadjuk. A hitvallás szépsége és gyönyörűsége, hogy ahol megszületik, ott nyitott, befogadó szeretetközösség születik.

III. A hit megvallásának lehetősége

A hitvallás tehát végső bizonyosságot és biztonságot ad, mert Jézus az Úr. Közösséget szül, ahova befogadtatunk, aminek részesei leszünk. De vajon lehetséges-e ez? És hogyan? Ez a 22 ember itt hamarosan olyan dolgokat mond ki, amiknek a súlya az egész életükre hatással van. Mert azt fogják megfogadni, hogy egész életükben az Úr Jézus Krisztusnak követői és az Ő gyülekezetének úrvacsorázó tagjai lesznek. A mai embernek a félelme ilyenkor az, hogy olyat mond ki, amit vagy most nem érez, vagy mi van, ha majd egy nap nem fogja úgy érezni.

Sokakban különben az a feltételezés, hogy aki az egyházban nyilvános fogadalmat tesz, az igazából csak a hagyományt őrzi. Sok embernek elképzelhetetlen, hogy egy nyilvános fogadalom mögött valami valóban van. A másik oldalon meg sok ember azt mondja és úgy gondolkodik, hogy ha valaki a szívében valamit átélt, találkozott Istennel, találkozott Jézussal, volt valamilyen átélése és elindult valamerre, miért kellene azt egy ponton egy közösségben nyilvánosan kimondani és megvallani és elköteleződni. Mi van, ha holnap már nem ez lesz? Ugyanez, hogyha szerelmesek vagyunk, az jó. Megvan a szívében, ott ég a szerelem tüze. Menjünk anyakönyvvezetőhöz és mondjuk ki? Kötelezzük el magunkat egymásnak a házasságban? Ma szerelmes vagyok, de ki tudja, mi lesz holnap? Ugyanez történik ilyenkor itt. Minek a papír? Pecsét, Biblia, emléklap... minek?

Nézzétek meg, hogy a bibliai gondolkodásban a kettő nem zárja ki egymást. Pál így ír: *„Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.”* Akkor megszabadultál. Utána így folytatja: *„Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.”* Azt mondja, hogy a hit az ott él, ott buzog, ott fakad fel az ember szívében. De ha csak ennyi van, hogy a hit ott van a szívetekben, akkor mi van, amikor éppen már nem érzed? Amikor éppen nehézségeken mész keresztül? Amikor éppen nem érzed azt, hogy mennyire közel van Isten hozzád? A másik oldalról, ha csak külső ígéret van és nincs ott a hitnek, a szívnek az élete, akkor az valóban csak egy külső, üres vallásosság, törvényeskedés, formaság. De a hitvallásban a kettő találkozik. A szív és a száj. A belső és a külső. A szerelem Isten felé és az ígéret, hogy én ott maradok és veled leszek. Mert te ott vagy, ott leszel és velem leszel.

Hogyan lehetséges ez? Kimondani könnyű, de hogyan születik a hit? Hogyan jutottunk el eddig? Hogyan jut el valaki oda, hogy a szíve megtelik az Úr Jézus Krisztussal és a szája megnyílik a vallástételre? Jobbak, mint mások? Erősebbek? Bátrabbak? Szentebbek? Hatalmas erőfeszítéseket tettek? Legyőzték magukat? Megkerülték az egész világot, hogy találjanak egy ilyen hitet? Úgy érzik, hogy ők soha el nem bukhatnak? Szó sincs róla!

Nézzétek meg, hogy milyen csodálatos, amit Pál apostol mond. Azt mondja, hogy ahogy te mentél, nem mentél te sehova. Ő jött hozzád. Ő van közel hozzád. Ő adta a hitet a szívedbe. Ő adja a szót a szádba. Azt mondja: *„Ne mondd szívedben: Ki megy fel a mennybe? Azért tudniillik, hogy Krisztust lehozza.”* Nem kell elmenni a világ végére, a mennybe, a magaslatokba, hogy valaki találkozzon Krisztussal. Utána azt mondja, ne mondd, hogy *„Ki megy le az alvilágba? Azért tudniillik, hogy Krisztust a halálból felhozza.”* Azaz a Jézussal való találkozásért nem kell lemenni a mélységek mélységébe, a feneketlen sötétségbe. Nem! Így folytatja Pál, ez az örömhír: *„Közel van hozzád az ige, a te szádban és a te szívedben”*. Hol van Ő?

Pünkösöd épp arról szól, hogy a Szentlélek által itt van, közöttünk van és Krisztusért, aki befogadja, bennük van. Ott van a szívedben. Mert akár először hallod, akár sokadszorra hallod, a Szentlélek az, aki most meggyőz belülről. Ha azt éled át ebben a pillanatban, hogy valami megindul belül, valami vágy gerjed, valami vonzalom ébred, valami hit pislákol, az nem véletlen. Ott van a szívedben. Ott munkálkodik a Szentlélek, mondja az ige. Ott munkálkodik az, aki érted is meghalt,

érted is feltámadt, téged is magához akar ölelni. És amikor ott van a szívben, akkor a következő pillanat, hogy jön fel – fogalmazzunk így – a szájadba. Lehet, hogy még ma valaki imádkozni fog? Lehet, hogy valaki, aki beült ide úgy, hogy „jó, hát végignézzük”, egyszer csak bekapcsolódik majd egy énekbe? Lehet, hogy valami, még maga sem tudja, mi, elindul a szívében és megszületik a szájában? És ne féljete, ez még nem a papír, nem az elköteleződés, nem a végső döntés, hogy egy életem, egy halálom, de történik. Mert a Szentlélek kiárad Pünkösdkor. Mert Jézus él. Mert meghalt és feltámadt. És ha ide bekerültél, akkor a vonzáskörébe kerültél. Munkálkodik a szívedben, munkálkodik a szádban, munkálkodik benned.

Nézzétek meg, hogy mi születik ebből! Hatalmas gyógyulás. Hatalmas gyógyulás, mert egység fakad. Mert jóllehet küszködünk még az életünkben sokat ezzel, de eljut az ember oda legalább alkalmanként, hogy átéli a nagy csodát, hogy azt mondja a száj, ami a szívben van. De jó lenne, ha a szívben mindig Jézus lenne és így mondaná azt a szánk, ami a szívben van, és a szívben az volna, amit a száj mond. Hogyha eggyé lett az életünk, mert Jézus van a szívünkben és Jézus van a szánkban, akkor gyógyult lett az életünk. Mindezt Isten Krisztus gazdagságában kínálja nekünk az úrvacsorai közösségben, hogy az elpecsételjen és megerősítsen, a keresztségben, ahol szintén kifejezi ezt a befogadtatást, magunkhoz ölelést, és a konfirmációs ígék áldásában, amikben a megerősítésről és a befogadásról szól. Ahogy most folytatjuk az istentiszteletet először a fogadalomtétel és a keresztelő következik, utána pedig az úrvacsorai közösség. Most hívjuk Isten Szentlelkét egy énekkel. Nem mintha nem lenne itt, de amikor Isten Lelkét hívjuk, akkor Ő megmutatja jelenlétét. A Szentlélek leszáll és minden megváltozik. AMEN

Hangfelvételtől lejegyezte Papp Noémi